

Maarten Bel (30) maakt tijdens This Art Fair samen met kinderen vervalsingen van meesterwerken. Volwassenen mogen ook meedoen, eventueel na een borrel.

‘Als je iets toevoegt mag het ineens wel’

tekst Maxime Smit, foto Bart Jansen

‘Kinderen zijn misschien een spannendere doelgroep dan volwassenen’

Valse Meesters heet het project van Maarten Bel op This Art Fair. Kwastjes op een ‘menukaart’ met alle programmaonderdelen geven aan op welk niveau per onderdeel wordt ge-‘meestervervalst’. Eén kwast staat voor makkelijk en toegankelijk: vanaf vier jaar oud. Bij drie kwasten moet een deelnemer echt aan de bak.

Wat gaat er gebeuren?

“Vervalsen leek me leuk, zeker in de context van een kunstbeurs. Het mag natuurlijk niet, maar met kinderen kom je daar wel mee weg. We gaan grootmeesters als Pollock, Rembrandt en Van Gogh vervalsen, maar ook werk van mijzelf of dat van anderen die op de beurs hangen. Ik heb nu net op de computer een groot schilderij van Pollock omgezet naar een kleurplaat. Maar je mag ook met een camera iets fotograferen op de beurs en dat hier nakijken met tape, verf of andere materialen.”

Een soort Småland, maar dan met kunst, heeft Bel het eerder genoemd. Zijn idee is om onderwerpen als auteurschap, auteursrecht en originaliteit op een toegankelijke manier te belichten. Wanneer is iets bijvoorbeeld een kopie en hoe kan het dat je wel op andermans werk mag voortborduren als je er iets eigens aan toevoegt?

De workshops zijn er in eerste instantie voor kinderen, maar volwassenen mogen ook meedoen als ze willen. “Ik verwacht overdag vooral kinderen en dan in de loop van de dag ook volwassenen,” zegt Bel. “Als ze al het een en ander gedronken hebben.”

Eerder deed Bel een soortgelijke workshop voor kinderen in het Stedelijk Museum. Hij gaf er een speedcursus ‘street art’. Gewapend met boevenpetten en zonnebrillen leerden kinderen zich ‘onopvallend’ door het museum te bewegen om heren der ‘guerrillakunst’ of stickers aan te brengen.

Humor speelt een grote rol in al uw werk. Waarom is dat?

“Ik vind humor een hoge vorm van intelligentie. Enerzijds zorgt het voor herkenning, maar het kan ook vreemdend werken of helpen relativiseren. En humor heeft de kwaliteit dat iedere ontvanger het kan begrijpen, of je nu gestudeerd hebt of niet, zoals bij stand-upcomedy. Je tante snapt het, en als je gestudeerd hebt, begrijp je misschien ook nog de achterliggende laag.”

Zit er nog een diepere betekenis achter de humor die u gebruikt in uw kunst?

“Verschillende thema’s komen voor mij altijd wel terug: liefde, tolerantie, seksualiteit, vergankelijkheid. Laatst waren mijn ouders op bezoek in Rotterdam, waar ik woon. We gingen met de metro en ze hadden nog nooit gezien dat er zowel hele grote roltrappen naar boven als naar beneden gaan, want ze komen niet uit de grote stad. Ik vond dat aan de ene kant vertederend en grappig, maar het maakte me ook een beetje verdrietig omdat het me liet inzien dat mijn ouders sterfelijk zijn of grip verliezen op dingen die nu gebeuren.”

Het werk van Maarten Bel balanceert tussen beeldende kunst en performance art, maar heeft ook wel wat van stand-upcomedy. Hij werkt nu aan een schilderij waarin hij drie maanden lang telkens zijn buik insmeert met verf als hij iets is afgevallen. Daar zet hij dan een stempel mee op het doek. In performances bespeelt hij een doedelzak (hij heeft sinds een jaar les) of speelt hij – groen geschil-

derd – de volwassenwording na van een plant. Voor het publiek is vaak ook een rol weggelegd. Op De Parade had Bel dit jaar een tijdsmachine waarin iedere bezoeker als een ander mens de deur uitging, inclusief maskertje met een deel van andermans gezicht. Vorig jaar verzorgde hij op This Art Fair een rondrijdende ‘tv-show’ à la *RTL Boulevard of Shownieuws*, waarbij hij interviews deed bij alle stands.

In Rotterdam heeft hij een atelier tussen de studio van Daan Roosegaarde en die van beeldend kunstenaar Joep van Lieshout. Hij legt zich er inmiddels naast zijn werk voor volwassenen steeds vaker toe op kunst voor kinderen. Zo was daar dit jaar het project *Bel’s Kitchen*, geïnspireerd door programma’s als *Masterchef* en *Heel Holland bakt*. In een workshop leerden kinderen in korte tijd ieder achter een eigen werkbank een dier kleien. Daarna volgde een grote opgave. Veel kunst komt tot stand door een zekere mate van toeval. Bel gaf de kinderen de keuze: overrijd je kleidier met een autoband of doe het niet als je niet wilt.

“Het was grappig om te zien hoe ze daar op reageerden. Sommigen deden het niet. Bij anderen speelde mee dat de rest het wel deed, dus dan zag je dat er een soort druk kwam vanuit de groep en daar ging iedereen ook weer anders mee om.”

U noemt werken met kinderen liever ‘kunst voor kinderen’ dan educatie. Waarom?

“Bij educatie heb ik een associatie met een leuk workshopje en een pak kleurpotloden en dan tekenen wat je voelt. Er wordt vaak een beetje lacherig over gedaan. Mijn projecten voor kinderen komen wel echt voort uit mijn eigen werk, waarbij ik educatie inzet als vorm. Daarbij vind ik kunst ontzettend belangrijk voor kinderen. Als ik zelf bedenk hoeveel impact dingen op me hadden toen ik een kind was. Als ik naar het theater was geweest, kon ik daarna wel echt bedenken dat ik vanaf dan alles heel anders wilde gaan doen. Dat heb je als volwassene minder.”

Is het moeilijk om kunst, vaak toch wat abstract, begrijpelijk te maken voor kinderen?

“Je moet een vertaalslag maken. Kinderen zijn wel kinderen, maar het hoeft niet kinderachtig te worden. Als dat lukt, merk je dat kinderen misschien wel een veel spannendere doelgroep zijn dan volwassenen. Die zijn al veel meer geconditioneerd.”

Dagelijkse workshop

Maarten Bel geeft zijn workshop dagelijkse tijdens This Art Fair. Kijk voor de tijden op de website. Meedoen kan op inloop. Op de beurs is ook eigen werk te zien van Bel, er hangen onder andere tekeningen van hem, een lichtbak en er zijn kleine sculpturen te koop.

Plantenpijn en antihelden

Opvallend werk op This Art Fair uitgelicht.

LISA VANCASAND Stand G6

Kunnen planten pijn voelen? Met het blote oog kun je niet zien dat de fluorescentie van planten hoger is bij stress, maar de camera van Lisa van Casand weet het wel te vangen. Deze mooie plantenportretten maken het onzichtbare zichtbaar: hoe een plant reageert op uitdroging, hitte of besproeiing met chloor.

Sophia Zürcher

LOES KOOMEN Stand 38

In 2016 besloot Loes Koomen te stoppen als zelfstandig ontwerper en zich helemaal te wijden aan haar passie: de autonome schilderkunst. Nu vindt ze de tijd rijp om haar werk – minimale, maar speelse schilderijen en werken op papier met veel cirkels en ellipsen in felle kleuren – aan het publiek te tonen. En kan iedereen zien dat Koomen een wijze beslissing heeft genomen.

Jan Pieter Ekker

MATTIJS VAN DEN BOSCH Stand 21

Met hun gele bouwhelmen en oranje werkkleding, afgezet met fluorescerende banen, vallen ze enorm op. Toch doen wegwerkers, kraandrijvers, tramspoorlagers en vuilnisophalers hun werk anoniem. Mattijs van de Bosch zet ze neer als de antihelden van de stad. De schilder heeft ook een bijzonder oog voor de esthetiek van bouwketen en transformatiehuizen. Het gewone en tijdelijke wordt heroïsch en monumentaal.

Kees Keijer

MAURICE BRASPENNING Stand 27

Maurice Braspennin is in de ban van David Bailly, net als hij schildert te Leiden maar dan zo’n drieënhalve eeuw eerder. Braspennin heeft zich vastgebeten in één specifiek werk: *Vanitas-stillevan met zelfportret van de schilder* (1651). Hij licht er details uit, vervormt ze en verwerkt er zijn eigen verhalen in. Het Baillyproject is onderzoek, hommage en vadermoord ineen.

Edo Dijksterhuis